

ভাৰত-চীন সীমান্ত সম্পৰ্কীয় সমস্যা সন্দৰ্ভত চীনৰ বৈদেশিক মন্ত্ৰী তথা বিশেষ প্ৰতিনিধিৰ ভ্ৰমণ

আগষ্ট 19, 2025

বিশেষ প্ৰতিনিধি আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় নিৰাপত্তা উপদেষ্টা শ্ৰীযুত অজিত ডোভালৰ আমন্ত্ৰণত চীন কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ কেন্দ্ৰীয় সমিতিৰ ৰাজনৈতিক ব্যুৰোধৰ সদস্য তথা গণৰাজ্যৰ বৈদেশিক পৰিক্ৰমা মন্ত্ৰী শ্ৰীযুত ৱাং য়ীয়ে 18-19 আগষ্ট 2025 তাৰিখে ভাৰত ভ্ৰমণ কৰে।

এই ভ্ৰমণৰ সময়ত মন্ত্ৰী ৱাঙে 19 আগষ্ট 2025 তাৰিখে ৰাষ্ট্ৰীয় নিৰাপত্তা উপদেষ্টা শ্ৰী অজিত ডোভালৰ সৈতে ভাৰত আৰু চীনৰ মাজত সীমান্ত প্ৰশ্ন সম্পৰ্কীয় বিশেষ প্ৰতিনিধিৰ আলোচনাৰ চৌবিশ সংখ্যক ৰাউণ্ডৰ সহ-অধ্যক্ষতা কৰে আৰু 18 আগষ্ট 2025 তাৰিখে বৈদেশিক পৰিক্ৰমা মন্ত্ৰী ড° এছ জয়শংকৰৰ সৈতে দ্বিপাক্ষিক আলোচনাত মিলিত হয়। তেওঁ 19 আগষ্ট 2025 তাৰিখে প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীক সাক্ষাৎ কৰে।

কাজানত নেতা পৰ্যায়ৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ ঐকমত্য ৰূপায়ণৰ ক্ষেত্ৰত হোৱা অগ্ৰগতিৰ বিষয়ে দুয়োপক্ষই ইতিবাচকভাৱে উল্লেখ কৰে। দুয়োপক্ষই এইবুলি মত বিনিময় কৰে যে 23 সংখ্যক SR আলোচনাৰ পৰা ভাৰত-চীন সীমান্ত অঞ্চলত শান্তি আৰু স্থিতিশীলতা বজাই ৰখা হৈছে। তেওঁলোকে ভাৰত-চীন দ্বিপাক্ষিক সম্পৰ্কৰ সামগ্ৰিক বিকাশৰ বাবে সীমান্ত অঞ্চলত শান্তি আৰু সম্প্ৰীতি বজাই ৰখাৰ গুৰুত্বৰ কথা দোহাৰে।

দুয়োখন দেশৰ নেতাসকলৰ কৌশলগত নিৰ্দেশনাত আৰু ইতিবাচক তথা গঠনমূলক মনোভাৱেৰে ভাৰত-চীন সীমাৰ সমস্যাত দুয়োপক্ষই স্পষ্ট আৰু গভীৰ মত বিনিময় কৰে আৰু দুয়োগৰাকী SRয়ে তলত দিয়া বিষয়ত সহমতত উপনীত হয়:

1. 2005 চনত স্বাক্ষৰিত ভাৰত-চীন সীমা প্ৰশ্ন নিষ্পত্তিৰ বাবে ৰাজনৈতিক পৰিমাণ আৰু নিৰ্দেশনামূলক নীতিৰ চুক্তি অনুসৰি সীমা প্ৰশ্ন নিষ্পত্তিৰ বাবে এক ন্যায্য, যুক্তিসংগত আৰু পাৰস্পৰিকভাৱে গ্ৰহণযোগ্য পৰিকাঠামো বিচৰাৰ সমান্তৰালভাৱে সামগ্ৰিক দ্বিপাক্ষিক সম্পৰ্কৰ ৰাজনৈতিক দৃষ্টিভংগী গ্ৰহণ কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা।
2. ভাৰত-চীন সীমান্ত অঞ্চলত সীমা নিৰ্ধাৰণত আগতীয়াকৈ শস্য চপোৱাৰ অন্বেষণ কৰিবলৈ ভাৰত-চীন সীমান্ত বিষয়ৰ পৰামৰ্শ আৰু সমন্বয়ৰ বাবে কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা (WMCC)ৰ অধীনত এটা বিশেষজ্ঞ গোট গঠন কৰা।
3. ভাৰত-চীন সীমান্ত অঞ্চলত শান্তি আৰু সম্প্ৰীতি বজাই ৰাখিবলৈ ফলপ্ৰসূ সীমান্ত ব্যৱস্থাপনা আওৱাই নিয়াৰ বাবে WMCC-ৰ অধীনত এটা কৰ্মগোট গঠন কৰা।
4. পশ্চিম খণ্ডত বৰ্তমানৰ সাধাৰণ পৰ্যায়ৰ ব্যৱস্থাৰ উপৰিও পূব আৰু মধ্য খণ্ডত সাধাৰণ পৰ্যায়ৰ ব্যৱস্থা সৃষ্টি কৰা আৰু পশ্চিম খণ্ডত সাধাৰণ পৰ্যায়ৰ ব্যৱস্থাৰ আগতীয়া বৈঠক অনুষ্ঠিত কৰা।

5. সীমান্ত ব্যৱস্থাপনাৰ প্ৰক্ৰিয়াটো আগবঢ়াই নিবলৈ কূটনৈতিক আৰু সামৰিক পৰ্যায়ত সীমান্ত ব্যৱস্থাপনা ব্যৱস্থা ব্যৱহাৰ কৰা আৰু ইয়াৰ নীতি তথা পদ্ধতিৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ডি-এস্কেলেচনৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

লগতে দুয়োপক্ষই পাৰস্পৰিকভাৱে সুবিধাজনক সময়ত চীনত এছাৰ আলোচনাৰ পৰৱৰ্তী ৰাউণ্ড অনুষ্ঠিত কৰাৰ বাবেও সন্মতি প্ৰকাশ কৰে।

বৈদেশিক পৰিক্ৰমা মন্ত্ৰীৰ সৈতে হোৱা বৈঠকত দুয়োপক্ষই উমৈহতীয়া স্বার্থৰ দ্বিপাক্ষিক, আঞ্চলিক আৰু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বিষয়সমূহৰ ওপৰত ইতিবাচক, গঠনমূলক আৰু ভৱিষ্যদ্বাণীমূলক আলোচনাত মিলিত হয় আৰু জনকেন্দ্ৰিক তথা অৰ্থনৈতিক সংযোগৰ ওপৰত তলত দিয়া বুজাবুজি আৰু ফলাফল/ব্যৱহাৰিক পদক্ষেপসমূহৰ ওপৰত সহমতত উপনীত হয়:

1. দুয়োপক্ষই এই কথাত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে যে ভাৰত-চীনৰ সম্পৰ্কৰ বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰত আৰু চীনৰ নেতাসকলৰ কৌশলগত পথ নিৰ্দেশনাই এক অপ্ৰতিস্থাপনীয় আৰু গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে। তেওঁলোকে ভাৰত আৰু চীনৰ মাজত সুস্থিৰ, সহযোগিতামূলক আৰু আগন্তুক দৃষ্টিকোণৰ সম্পৰ্ক দুয়োখন দেশৰ পাৰস্পৰিক স্বার্থত নিজৰ উন্নয়নৰ সম্ভাৱনা সম্পূৰ্ণৰূপে বাস্তৱায়িত কৰিবলৈ এই কথাত একমত প্ৰকাশ কৰে। তেওঁলোকে এই কথাত সন্মতি প্ৰকাশ কৰে যে দুয়োপক্ষই দুয়োজন নেতাৰ মাজত লাভ কৰা গুৰুত্বপূৰ্ণ উমৈহতীয়া বুজাবুজিক আন্তৰিকতাৰে কাৰ্যকৰী কৰি ভাৰত-চীন সম্পৰ্কৰ স্থায়ী, সুস্থ আৰু স্থিৰ বিকাশৰ প্ৰসাৰ ঘটাব লাগে।

2. টিয়ানজিনত অনুষ্ঠিত হ'বলগীয়া চাংহাই সহযোগিতা সংস্থাৰ শীৰ্ষ সন্মিলনত ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীৰ অংশগ্ৰহণক চীনা পক্ষই আদৰ্শ জনায়। ভাৰতীয় পক্ষই চীনৰ SCOৰ অধ্যক্ষতাক সম্পূৰ্ণ সমৰ্থন পুনৰ দৃঢ় কৰে আৰু ফলপ্ৰসূ ফলাফলৰ সৈতে সফল SCO শীৰ্ষ সন্মিলনৰ বাবে আগ্ৰহ প্ৰকাশ কৰে।

3. দুয়োপক্ষই সফল কূটনৈতিক অনুষ্ঠান আয়োজন কৰাত পৰস্পৰক সমৰ্থন কৰিবলৈ সন্মতি প্ৰকাশ কৰে। চীনা পক্ষই 2026 BRICS সন্মিলন আয়োজন কৰাত ভাৰতক সমৰ্থন কৰিব। ভাৰতীয় দলে 2027 খন BRICS সন্মিলন আয়োজন কৰাত চীনক সমৰ্থন কৰিব।

4. দুয়োপক্ষই সহযোগিতা বৃদ্ধি আৰু পৰস্পৰৰ উদ্বেগসমূহ সমাধান আৰু মতানৈক্যসমূহ সঠিকভাৱে পৰিচালনা কৰিবলৈ, 2026 চনত ভাৰতত ভাৰত-চীন উচ্চ পৰ্যায়ৰ জনসাধাৰণৰ বিনিময়ৰ ব্যৱস্থাৰ তৃতীয় বৈঠক অনুষ্ঠিত কৰাকে ধৰি বিভিন্ন চৰকাৰী দ্বিপাক্ষিক আলোচনা ব্যৱস্থা আৰু আদান-প্ৰদানৰ সন্ধান আৰু পুনৰ আৰম্ভ কৰিবলৈ সন্মত হয়।

5. ভাৰত আৰু চীনৰ মাজত কূটনৈতিক সম্পৰ্ক স্থাপনৰ 75তম বাৰ্ষিকী উদযাপনৰ বাবে 2025 চনত অনুষ্ঠান অনুষ্ঠিত কৰাত দুয়োপক্ষই পৰস্পৰক সমৰ্থন আগবঢ়োৱাৰ বাবে সন্মতি প্ৰকাশ কৰে।

6. দুয়োপক্ষই চীনৰ মূল ভূখণ্ড আৰু ভাৰতৰ মাজত পোনপটীয়া বিমান সংযোগ পুনৰ আৰম্ভ কৰিবলৈ সন্মত হয় আৰু নবীকৃত বিমান সেৱা চুক্তি চূড়ান্ত কৰিবলৈ সন্মত হয়। দুয়ো দেশৰ পৰ্যটক, ব্যৱসায়ী, সংবাদ মাধ্যম আৰু অন্যান্য দৰ্শনাৰ্থীক ভিছাৰ সুবিধা প্ৰদানৰ ক্ষেত্ৰতো সহমতত উপনীত হয়।
7. 2026 চনৰ পৰা চীনৰ তিব্বত স্বায়ত্তশাসিত অঞ্চলৰ কৈলাশ পৰ্বত/গেং বেনপোচে আৰু হৃদ মানস সৰোবৰ / মাপাম ইউন ছ'লৈ ভাৰতীয় তীৰ্থযাত্ৰা অব্যাহত ৰাখিবলৈ আৰু অধিক সম্প্ৰসাৰণ কৰিবলৈ দুয়োপক্ষই সন্মতি প্ৰকাশ কৰে।
8. দুয়োপক্ষই সীমা অতিক্ৰম কৰা নদীবোৰত সহযোগিতাৰ বিষয়ে মত বিনিময় কৰিছিল আৰু ভাৰত-চীনৰ সেই নদী বিষয়ক বিশেষজ্ঞ স্তৰৰ ব্যৱস্থাৰ ভূমিকা সম্পূৰ্ণ ৰূপে প্ৰয়োগ কৰিবলৈ আৰু সংশ্লিষ্ট স্মাৰকসমূহৰ নবীকৰণ বিষয়ে যোগাযোগ অব্যাহত ৰখাৰ বাবে সহমত প্ৰকাশ কৰে। মানৱীয় বিবেচনাৰ ওপৰত আধাৰিত কৰি জৰুৰীকালীন পৰিস্থিতিৰ সময়ত হাইড্ৰ'লজিকেল তথ্য ভাগ-বতৰা কৰিবলৈ চীনা পক্ষই সন্মত হৈছে।
9. দুয়োপক্ষই নিৰ্দিষ্ট তিনিটা ট্ৰেডিং পইণ্ট ক্ৰমে লিপুলেখ পাছ, শ্বিপকি লা পাছ আৰু নাথু লা পাছৰ জৰিয়তে সীমান্ত বাণিজ্য পুনৰ মুকলি কৰিবলৈ সন্মত হয়।
10. দুয়োপক্ষই দৃঢ় ব্যৱস্থাৰ জৰিয়তে দুয়োখন দেশৰ মাজত বাণিজ্য আৰু বিনিয়োগৰ প্ৰবাহ সুচল কৰিবলৈ সন্মত হৈছে।
11. দুয়োপক্ষই বন্ধুত্বপূৰ্ণ পৰামৰ্শৰ জৰিয়তে সীমান্ত অঞ্চলত ঐক্যবদ্ধতাৰে শান্তি আৰু সম্প্ৰীতি বজাই ৰাখিবলৈ সন্মত হৈছে।
12. দুয়োপক্ষই বহুপাক্ষিকতা বাহাল ৰখা, যোগাযোগৰ প্ৰধান আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় আৰু আঞ্চলিক বিষয়সমূহ উন্নত কৰা, WTOৰ সৈতে এক নিয়ম-আধাৰিত বহুপাক্ষিক বাণিজ্য ব্যৱস্থা বজাই ৰখা আৰু উন্নয়নশীল দেশসমূহৰ স্বার্থ সুৰক্ষিত কৰা এক বহুপক্ষীয় বিশ্বক প্ৰচাৰ কৰাৰ বাবে সন্মত হৈছে।

নতুন দিল্লী

আগষ্ট 19, 2025